

[Povl Brøndsted]

på, at det skal være sådan, at nye initiativer får lov til at vokse frem.

Uddannelseskravene skal også være fleksible, og vi kan tage social- og sundhedssektoren ind i billedet, for her er det også vigtigt med fleksibilitet. Jeg er sikker på, at man kan oplære nogle folk, der bor på øerne eller har besluttet at bo på øerne, til at påtage sig undervisning af børn fra 1. til 3.-4. klasse. Der er mangan en mor, der har undervist sine børn selv i en årrække, uden at de er blevet helt håbløse af den grund.

På samme måde kunne vi godt have nogle halvlærde til hjælp på sociale og sundhedsmæssige områder. Det behøver ikke altid at være fuldt uddannede sygeplejersker, fuldt uddannede socialfolk. Jeg mener, at man på øerne er vant til, at folk er dygtige til forskellige ting, og dem skal de bruge til at hjælpe hinanden med.

Jeg mener også, vi skal have en speciel igangsattepolitik. Vi skal forstå, at landbruget må gå nye veje. Øklimaet er et andet. Avl af frø, kinakål, løg osv. giver både landbrugsbeskæftigelse og beskæftigelse til nogle uden for landbruget. Fiskeriet snakker man ikke så meget om i redegørelsen. Vi skal have teknologiudviklingen til også at omfatte øerne. Jeg synes, det er en fornuftig og god turisme, man lægger op til.

Vi må ikke sætte os på øerne, så ødelægger vi dem indefra, men vi må være åbne for den udvikling, øboerne selv er en del af og selv har en interesse i.

Hove Sørensen (SF):

Jeg skal starte med at takke miljøministeren for redegørelsen, som jeg synes meget præcist beskriver de problemer, de små øer har. Det er problemer, som har ført til en halvering af indbyggerantallet igennem det sidste halvthundrede år, og som de små øer for de fleste af problemernes vedkommende i øvrigt deler med alle små lokalsamfund på fastlandet.

Jeg noterer med tilfredshed, at øboerne har været spurgt i forbindelse med udarbejdelsen af det materiale, der ligger til grund for redegørelsen. Øboerne har jo mange gode ideer om, hvad der skal til, hvis øerne skal bevares som enheder, der kan fungere, og hvis afvandringen skal vendes, men det fremgår helt klart, at de ikke magter opgaven

uden hjælp fra offentlige myndigheder, økonomisk og lovgivningsmæssigt. Jeg synes, det ville være udmærket, hvis vi tager bl. a. øboernes gode ideer som udgangspunkt for nogle af de initiativer, der skal tages i den kommende tid.

Som jeg har sagt, skitserer redegørelsen på udmærket måde de problemer, der er. Men bortset fra færgestøtteordningen, som jeg skal komme tilbage til under næste punkt på dagsordenen, indeholder redegørelsen ingen oplysninger om, hvilke initiativer regeringen i øvrigt har tænkt sig at tage. Hvis jeg skal tage det som et udtryk for, at det er miljøministerens agt at tage udgangspunkt i vores tilkendegivelser her under debatten og lade initiativerne afspejle debattens konklusioner, så skal ministeren ikke have utak for det, nærmest tværtimod.

Hvis øerne skal sikres som fungerende, selvstændige enheder, og det mener vi i SF absolut at de skal, så må der sikres en vis minimumsservice for øboerne. Dagligvareforsyningen, biblioteksbetjeningen, skolerne og forsamlingshusene må bevares, for bare at nævne noget af det. Der må skabes bedre mulighed for fritidsundervisning, og der må skabes mulighed for, at ældre øboere kan blive i deres miljø, også når de ikke mere kan klare sig selv. Enhver ø må sikres let adgang til hjælp fra en læge eller i det mindste en sygeplejerske. Det er meget forståeligt, at frygten for ikke at kunne få hurtig hjælp ved sygdom får specielt mange ældre til at vælge hospitalsindlæggelse eller plejehjem på fastlandet. Kommunen sparer en lønudgift, men ud fra en økonomisk helhedsbetragtning er der nok snarere tale om en merudgift.

I redegørelsen erkender miljøministeren da også, at det forholder sig sådan, og at det kræver fleksibilitet og kombination af kommunale og amtskommunale udgifter. Jeg ved ikke, hvordan miljøministeren forestiller sig, at den kombination og den fleksibilitet skulle være. Kunne man tænke sig, at vi tog udgangspunkt i de forslag til løsninger, der er foreslået i færgestøtteloven, og gjorde noget lignende for at sikre et minimum af serviceniveau på øerne? Jeg har ladet mig fortælle, at der er forskelle på unges muligheder for at få en uddannelse, alt efter om de bor på en ø eller på fastlandet, og jeg vil bede miljøministeren om at kigge på, om der er en forskel på de økonomiske muligheder, der bydes